

UCHWAŁA NR LV/413/23
RADY MIEJSKIEJ W KOŻUCHOWIE

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie uchwalenia programu polityki zdrowotnej - Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 48 ust. 1, ust. 3 pkt 1 i art. 48a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

- § 1. Uchwała się program polityki zdrowotnej „Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia” stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kożuchowa.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ireneusz Drzewiecki

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1265, poz. 1855, poz. 2140, poz. 2674, poz. 2770.

„Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia”

I. Wprowadzenie

Zdrowie dla człowieka to najdroższa, najcenniejsza wartość i niczym nie można go zastąpić. Jest to stan ogólnego samopoczucia jak również kondycji fizycznej oraz psychicznej. Każdy człowiek sam decyduje o swoim zdrowiu ponieważ ma na nie bezpośredni wpływ. Jest wiele czynników, które wpływają na nasz stan zdrowia. Do najważniejszych z nich można zaliczyć między innymi: środowisko przyrodnicze, tryb i styl życia, hałas, praca, stres, opieka zdrowotna.

Światowa Organizacja Zdrowia uważa, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale przede wszystkim powinniśmy koncentrować się na samym zdrowiu – na jego wzmacnianiu.

Narodowy Program Zdrowia uwzględnia główne kierunki polityki zdrowotnej, która to przesądza o cechach, charakterze, sprawności funkcjonowania i efektywności systemu ochrony zdrowia.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia jest wydłużenie życia w zdrowiu ludności Rzeczypospolitej Polskiej, poprawa jakości życia związanej ze zdrowiem oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu.

II. Okres realizacji Programu:

„Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia” zostanie zrealizowany w okresie od 1 września do 15 grudnia 2023 roku.

III. Autorzy Programu:

Gmina Kozuchów

IV. Opis problemu zdrowotnego

1. Problem zdrowotny - Grypa

Grypa jest chorobą zakaźną, która atakuje zwykle w miesiącach zimowych i rozprzestrzenia się w szybkim tempie. Szczepionka przeciw grypie stanowi najlepszą ochronę przed wirusem. Zwykle dostępna jest jesienią (od września do listopada); produkuje się ją wykorzystując szczep wirusa grypy.

Grypa przenosi się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową (np. podczas kichania), a największa ilość zachorowań występuje podczas sezonowych epidemii, powodując ostre objawy uniemożliwiające pracę osobom czynnym zawodowo. Epidemie grypy powodują znaczne koszty społeczne i niekiedy mają zasięg kontynentalny lub światowy, dlatego grypa wymaga globalnej koordynacji epidemiologicznej.

Grypa sama w sobie nie jest chorobą groźną, niebezpieczne są natomiast jej powikłania zwłaszcza u osób starszych i małych dzieci.

Jedną z metod zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Szczepienia odbywają się przed okresem wzmożonych zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, tj. wrzesień/październik. Osoby poddające się szczepieniu znacznie zmniejszają ryzyko zachorowania na grypę.

W latach 2009-2022 w ramach realizowanych przez Gminę Koźuchów programów szczepień ochronnych zaszczepiono łącznie 8415 osób. Podstawowym kryterium, które zakwalifikowano do szczepień przeciw grypie był wiek powyżej 65 roku życia oraz miejsce zamieszkania na terenie Gminy Koźuchów.

Należy zaznaczyć, że osoby starsze są bardziej narażone na choroby grypowe oraz na związane z nimi powikłania. Często zdarza się, że sytuacja finansowa nie pozwala na zakup szczepionki przeciw grypie.

W dniu 18 września 2019r. Prezes Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wydał Rekomendację nr 1/2019 w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów, dotyczących profilaktyki grypy sezonowej w populacji osób w wieku 65 lat i więcej. W powyższym dokumencie Prezes Agencji rekomenduje przeprowadzanie w ramach programów polityki zdrowotnej działań dotyczących profilaktyki grypy sezonowej w formie szczepień w populacji osób w wieku 65 lat i więcej oraz edukacji zdrowotnej realizowanej w populacji osób w wieku 65 lat i więcej oraz wśród personelu w placówkach realizatora, który ma kontakt z pacjentami.

2. Epidemiologia – Grypa

W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca – wtedy notuje się najwięcej zachorowań. Należy zatem szczepić zanim rozpocznie się sezon epidemiologiczny. W okresie od 01 do 07 marca 2023r. zarejestrowano w Polsce ogółem 187 835 zachorowań i podejrzeń zachorowania na grypę. Średnia dzienna zapadalność wynosiła 70,94 na 100 tys. ludności. W w/w okresie 1054 osób skierowano do szpitali z powodu grypy lub podejrzenia grypy. Stacje sanitarno-epidemiologiczne odnotowały 2 zgony z powodu grypy.

Najlepszy moment do przyjęcia szczepionki przeciwko grypie to wrzesień - październik – listopad, ponieważ:

- na odpowiedź immunologiczną w postaci wytworzenia się odpowiedniego poziomu przeciwciał ochronnych potrzeba od 10 do 14 dni,
- u większości zdrowych dorosłych osób poziom przeciwciał osiąga maximum po 4 tygodniach,
- w ciągu 6 miesięcy po osiągnięciu maksimum, miano przeciwciał spada, ale poziom ochronny jest utrzymywany przez 12 miesięcy od zaszczepienia. W dużym stopniu zależy to jednak od wydolności układu odpornościowego. Im wyższa tym poziom przeciwciał chroniący przed zakażeniem jest wyższy i dłużej utrzymuje się w organizmie,
- aby zapewnić optymalną ochronę przed infekcją, szczepienia najlepiej przyjmować przed spodziewaną aktywnością wirusa.

3. Populacja objęta Programem – Szczepionki

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Koźuchów w wieku powyżej 65 roku życia. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów. Potencjalna populacja liczy łącznie 3119 osób. Przewiduje się, że w roku 2023 można będzie objąć szczepieniami 539 osób, co stanowi 17,28 % populacji docelowej. Zaznaczyć należy, że w

przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie wszystkich szczepień.

Przeciwwskazania stosowania szczepionki:

- ostra choroba infekcyjna (osoba chora),
- przebyty zespół Guillain-Barre stwierdzony w okresie 6 tygodni po poprzednim szczepieniu przeciwko grypie
- uczulenie na substancje zawarte w szczepionce,
- odczyny poszczepienne powstałe w wyniku wcześniejszego szczepienia na grypę,
- przetaczanie krwi w przeciągu ostatnich sześciu tygodni.

4. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. W polskim Programie Szczepień Ochronnych szczepienia zaleca się osobom powyżej 65 roku życia (ze wskazań klinicznych i indywidualnych). Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób powyżej 65 roku życia szansę na zdrowsze życie.

Jest to jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Konieczne jest powtarzanie szczepień co roku ze względu na zmieniający się antygen wirusa powodującego zachorowania i w konsekwencji inny rekomendowany przez WHO, skład szczepionki. Szczepienie przeciwko grypie należy przeprowadzić przed spodziewanym wystąpieniem epidemii grypy. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

V. Cele Programu

1. Cel główny

Poprawa stanu zdrowia osób powyżej 65 roku życia z terenu Gminy Koźuchów poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na wirus grypy dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

2. Cele szczegółowe:

- przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką w terminie od 1 września do 15 grudnia 2023 roku jak największej liczby osób po 65 roku życia zamieszkujących na terenie Gminy Koźuchów,
- uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji,
- zmniejszenie liczby powikłań pogrypowych,
- zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń.

3. Oczekiwane efekty

Coroczne szczepienie kolejnych roczników osób po 65 roku życia skutkować będzie w długoterminowym horyzoncie czasowym zmniejszeniem ilości zachorowań na grypę i zmniejszeniem ilości powikłań pogrypowych.

4. Mierniki efektywności

Miernikiem efektywności Programu szczepień przeciwko grypie będzie liczba osób zaszczepionych.

VI. Adresaci Programu

1. Oszacowanie populacji

Mieszkańców Gminy Kozuchów spełniających powyższe kryteria jest ok. 3119. Możemy objąć szczepieniami grupę ok. 539 osób powyżej 65 roku życia. Zaznaczyć należy, że w przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie wszystkich szczepień.

2. Tryb zapraszania do Programu

Do uczestnictwa w Programie zaproszeni zostaną mieszkańcy poprzez informacje przekazane na ogłoszeniach parafialnych, ogłoszenia umieszczone na plakatach, ulotkach, tablicach ogłoszeń, stronie internetowej Gminy oraz lokalnych gazetach.

VII. Organizacja Programu

1. Części składowe, etapy i działania organizacyjne

Etap I: Opracowanie Programu

Etap II: Wybór w drodze konkursu ofert jednostek realizujących program. Program realizowany będzie przez podmiot medyczny, który złoży najkorzystniejszą ofertę na podstawie propozycji cenowej.

Etap III: Realizacja programu:

- dotarcie z informacją o programie do osób objętych w/w działaniem,
- rekrutacja osób do programu - kwalifikacja uczestników programu do szczepienia zostanie dokonana na podstawie kolejności zgłoszeń do przychodni lekarskich realizujących program.

2. Planowane interwencje

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej
- każda osoba po 65 roku życia, która zgłosi się do przychodni lekarskiej realizującej program zostanie przebadana w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki, a następnie zaszczepiona,
- szczepienia będą bezpłatne i dobrowolne,
- realizator programu, wyłoniony w drodze konkursu, winien posiadać wyspecjalizowaną kadrę i zdolności finansowe umożliwiające realizację programu oraz jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji realizacji programu w oparciu o wymogi określone w umowie.

Planowane interwencje są zgodne ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej.

3. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

Do programu kwalifikowane będą osoby, które spełniają warunki:

- zamieszkałe na terenie Gminy Kozuchów,
- brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia.

4. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu:

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko wirusowi grypy otrzyma każda osoba, która została zakwalifikowana do programu.

5. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Szczepienia przeciw wirusowi grypy nie są refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

6. Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania

Pełne uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepień szczepionką przeciwko wirusowi grypy. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie programu.

7. Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Program szczepień będzie realizowany przez jednostki medyczne, które zostaną wybrane do realizacji programu w drodze konkursu ofert. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

8. Kompetencje/ warunki niezbędne do realizacji programu

Szczepienia będą realizowane w placówkach opieki zdrowotnej, spełniających warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- szczepienia będą przeprowadzone przez wyspecjalizowane pielęgniarki pod nadzorem lekarskim,
- posiadających punkt szczepień oraz lodówkę do przechowywania szczepionek.

VIII. Koszty

1. Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem podania szczepienia nie przekroczy kwoty 100,00 zł.

2. Planowane koszty całkowite

Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Koźuchów na rok 2023 w dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85195 Pozostała działalność § 4300 zakup usług pozostałych w kwocie 53.900,00 zł.

3. Źródła finansowania, partnerstwo

Szczepienia przeciwko wirusowi grypy w ramach proponowanego programu sfinansowane zostaną w całości z budżetu Gminy Koźuchów.

4. Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne

Szczepieniu powinny się poddać zwłaszcza osoby z grup wysokiego ryzyka wystąpienia powikłań pogrypowych i osoby, które mogą stanowić źródło zakażenia dla osób z grupy wysokiego ryzyka.

IX. Monitorowanie i ewaluacja

1. Ocena zgłaszalności do Programu

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie list uczestnictwa. Zgłaszalność do programu zweryfikowana będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienia. Ponadto informacje udzielane przez lekarzy oraz pielęgniarki środowiskowe mogą wpłynąć pozytywnie na frekwencję.

2. Ocena jakości świadczeń w programie

Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatorów badania w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

3. Ocena efektywności programu

Ocena efektywności programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych wirusem grypy.

X. Zakończenie

Program ma charakter otwarty. W razie potrzeby program będzie modyfikowany.

Opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.)
2. Zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac nad opracowaniem i realizacją programów polityki zdrowotnej oraz wyłaniania realizatorów innych programów realizowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia (Dz. Urz. Min. Zdrow. z 2018 r. poz. 30 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. 2022 r. poz. 1608)

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy między innymi opracowywanie, realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy. Program polityki zdrowotnej stanowi kontynuację programu zdrowotnego realizowanego w latach 2014 – 2022, do którego została wydana opinia Agencji Ochrony Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT). Ponieważ program szczepień jest tożsamy z poprzednią jego edycją nie podlega opiniowaniu przez AOTMiT.

Na realizację programu w budżecie gminy na 2023 rok zabezpieczono środki finansowe w wysokości 53.900,00 zł.